

INFORMACIJA

O POTPISIVANJU NOTE O PRISTUPANJU SAVEZNOG MINISTARSTVA ODBRANE SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE I DRŽAVNOG SEKRETARA ZA ODBRANU UJEDINJENOG KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE MEMORANDUMU O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU MINISTRA ODBRANE KRALJEVINE BELGIJE, MINISTARSTVA ODBRANE ČEŠKE REPUBLIKE, MINISTARSTVA NACIONALNE ODBRANE REPUBLIKE GRČKE, MINISTARSTVA ODBRANE MAĐARSKE, MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE ITALIJE, MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE, MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE, MINISTRA NACIONALNE ODBRANE RUMUNIJE, MINISTRA ODBRANE KRALJEVINE ŠPANIJE I MINISTARSTVA NACIONALNE ODBRANE REPUBLIKE TURSKE O MULTINACIONALNOJ SARADNJI U VEZI SA USPOSTAVLJANJEM MREŽE NATO CENTARA ZA OBUKU PILOTA U EVROPI (skraćeno: NFTE MOU)

Kako bi se efikasnije iskoristili saveznički kapaciteti za obuku pilotskog kadra vazduhoplovnih snaga država članica Alijanse, uspostavljena je mreža NATO centara za obuku pilota u Evropi – *NATO Flight Training in Europe (NFTE)*. U tom smislu, u junu 2021. godine, zaključen je Memorandum o razumijevanju između ministra odbrane Kraljevine Belgije, Ministarstva odbrane Češke Republike, Ministarstva nacionalne odbrane Republike Grčke, Ministarstva odbrane Mađarske, Ministarstva odbrane Republike Italije, Ministarstva odbrane Crne Gore, Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije, ministra nacionalne odbrane Rumunije, ministra odbrane Kraljevine Španije i Ministarstva nacionalne odbrane Republike Turske o multinacionalnoj saradnji u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi. Navedenim memorandumom definisane su pravne i finansijske obaveze potpisnica i uspostavljen okvir za upravljanje mrežom NATO centara za obuku pilota u Evropi.

Krajni cilj mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi je da okupi sve saveznice NATO-a, čime će se unaprijediti interoperabilnost, uspostaviti i usaglasiti standardi obuke za pilotski kadar u okviru Alijanse, kao i smanjiti troškovi obuke vazduhoplovstava zemalja članica NATO-a. U skladu sa tim, Savezna Republika Njemačka i Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske iskazali su namjeru da postanu članice mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi. Članom 18 Memoranduma o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem NATO centara za obuku pilota u Evropi, propisano je da se prijem novih članica može realizovati na osnovu Note o pristupanju, potpisane od strane postojećih i novih članica NFTE mreže. Potpisivanje Note o pristupanju Savezne Republike Njemačke i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske je planirano tokom sastanka Sjevernoatlantskog savjeta NATO na nivou ministara odbrane, u oktobru ove godine.

NOTA O PRISTUPANJU

**SAVEZNOG MINISTARSTVA ODBRANE SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE,
DRŽAVNOG SEKRETARA ZA ODBRANU UJEDINJENOG KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I
SJEVERNE IRSKE**

**MEMORANDUMU O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU
MINISTRA ODBRANE KRALJEVINE BELGIJE,
MINISTARSTVA ODBRANE ČEŠKE REPUBLIKE,
MINISTARSTVA NACIONALNE ODBRANE REPUBLIKE GRČKE,
MINISTARSTVA ODBRANE MAĐARSKE,
MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE ITALIJE,
MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE,
MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE,
MINISTRA NACIONALNE ODBRANE RUMUNIJE,
MINISTRA ODBRANE KRALJEVINE ŠPANIJE,
MINISTARSTVA NACIONALNE ODBRANE REPUBLIKE TURSKE**

O

**MULTINACIONALNOJ SARADNJI U VEZI SA USPOSTAVLJANJEM MREŽE NATO CENTARA
ZA OBUKU PILOTA U EVROPI**

(skraćeno: NFTE MOU)

Savezno ministarstvo odbrane Savezne Republike Njemačke i državni sekretar za odbranu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske

ODLUČILI su da učestvuju u Memorandumu o razumijevanju između ministra odbrane Kraljevine Belgije, Ministarstva odbrane Češke Republike, Ministarstva nacionalne odbrane Republike Grčke, Ministarstva odbrane Mađarske, Ministarstva odbrane Republike Italije, Ministarstva odbrane Crne Gore, Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije, ministra nacionalne odbrane Rumunije, ministra odbrane Kraljevine Španije i Ministarstva nacionalne odbrane Republike Turske o multinacionalnoj saradnji u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, potpisanom 9. juna 2021. (NFTE MOU) i svim naknadnim amandmanima na isti, u skladu sa odjeljkom 18 Memoranduma o razumijevanju.

NAPOMINJE SE da će oni poštovati sve odredbe NFTE MOU i insistirati da ih poštuju svi Učesnici.

Lokacija: Brisel

Datum:

Za Savezno ministarstvo odbrane Savezne Republike Njemačke

Lokacija: Brisel

Datum:

Za državnog sekretara za odbranu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske

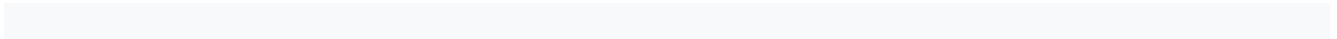
Ministar odbrane Kraljevine Belgije, Ministarstvo odbrane Češke Republike, Ministarstvo nacionalne odbrane Republike Grčke, Ministarstvo odbrane Mađarske, Ministarstvo odbrane Republike Italije, Ministarstvo odbrane Crne Gore, Ministarstvo odbrane Republike Sjeverne Makedonije, ministar nacionalne odbrane Rumunije, ministar odbrane Kraljevine Španije i Ministarstvo nacionalne odbrane Republike Turske, kao učesnici NFTE MOU,

POZDRAVLJAJU izraženu odgovornost Saveznog ministarstva odbrane Savezne Republike Njemačke i državnog sekretara za odbranu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske; i

PRIHVATAJU da Savezno ministarstvo odbrane Savezne Republike Njemačke i državni sekretar za odbranu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske pristupe kao Učesnici NFTE MOU u skladu sa odredbama navedenim u ovoj noti o pristupanju.

Nota o pristupanju će stupiti na snagu na dan posljednjeg potpisa postojećih i pristupnih Učesnika.

Ova nota o pristupanju potpisana je u jednom originalnom primjerku na engleskom jeziku. Original ove note o pristupanju biće deponovan kod NATO Kancelarije pomoćnika Generalnog sekretara za investicije u odbranu, koja će poslati ovjerene kopije svakom od Učesnika.

Lokacija: Brisel

Datum:

Za ministra odbrane Kraljevine Belgije

Lokacija: Brisel

Datum:

Za Ministerstvo odbrane České Republiky

Lokacija: Brisel

Datum:

Za Ministarstvo nacionalne odbrane Republike Grčke

Lokacija: Brisel

Datum:

Za Ministarstvo odbrane Mađarske

Lokacija: Brisel

Datum:

Za Ministarstvo odbrane Republike Italije

Lokacija: Brisel

Datum:

Za Ministarstvo odbrane Crne Gore

Lokacija: Brisel

Datum:

Za Ministarstvo odbrane Republike Sjeverne Makedonije

Lokacija: Brisel

Datum:

Za ministra nacionalne odbrane Rumunije

Lokacija: Brisel

Datum:

Za ministra odbrane Kraljevine Španije

Lokacija: Brisel

Datum:

U ime Vlade Republike Turske¹

¹ Za Vladu Republike Turske, ova nota o pristupanju Memorandumu o razumijevanju o multinacionalnoj saradnji u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi podliježe internoj pravnoj proceduri za stupanje na snagu

NOTE OF JOINING FOR

**THE FEDERAL MINISTRY OF DEFENCE OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,
THE SECRETARY OF STATE FOR DEFENCE OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN
AND NORTHERN IRELAND**

TO PARTICIPATE IN THE MEMORANDUM OF UNDERSTANDING AMONG

THE MINISTER OF DEFENCE OF THE KINGDOM OF BELGIUM,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE CZECH REPUBLIC,

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE HELLENIC REPUBLIC,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF HUNGARY,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE ITALIAN REPUBLIC,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF MONTENEGRO,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA,

THE MINISTER OF NATIONAL DEFENCE OF ROMANIA,

THE MINISTER OF DEFENCE OF THE KINGDOM OF SPAIN,

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF TÜRKIYE

CONCERNING

**MULTINATIONAL COOPERATION ON THE ESTABLISHMENT OF NATO FLIGHT TRAINING
EUROPE**

(SHORT TITLE: NFTE MOU)

The Federal Ministry of Defence of the Federal Republic of Germany and the Secretary of State for Defence of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

ELECT to participate in the Memorandum of Understanding among Minister of Defence of the Kingdom of Belgium, the Ministry of Defence of the Czech Republic, the Ministry of National Defence of the Hellenic Republic, the Ministry of Defence of Hungary, the Ministry of Defence of the Italian Republic, the Ministry of Defence of Montenegro, the Ministry of Defence of the Republic of North Macedonia, the Minister of National Defence of Romania, the Minister of Defence of the Kingdom of Spain, and the Ministry of National Defence of the Republic of Türkiye, concerning multinational cooperation on the establishment of NATO Flight Training Europe, signed 9 June 2021 (NFTE MOU) and any subsequent amendments thereof, in line with section 18 of the Memorandum of Understanding.

NOTE that they will respect all the provisions of the NFTE MOU and insists that they be respected by all Participants.

Location: Brussels

Date:

For the Federal Ministry of Defence of the Federal Republic of Germany

Location: Brussels

Date:

The Secretary of State for Defence of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

The Minister of Defence of the Kingdom of Belgium, the Ministry of Defence of the Czech Republic, the Ministry of National Defence of the Hellenic Republic, the Ministry of Defence of Hungary, the Ministry of Defence of the Italian Republic, the Ministry of Defence of Montenegro, the Ministry of Defence of the Republic of North Macedonia, the Minister of National Defence of Romania, the Minister of Defence of the Kingdom of Spain, and the Ministry of National Defence of the Republic of Türkiye, as the Participants to the NFTE MOU,

WELCOME the expressed responsibility by the Federal Ministry of Defence of the Federal Republic of Germany and the Secretary of State for Defence of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland; and

ACCEPT the Federal Ministry of Defence of the Federal Republic of Germany and the Secretary of State for Defence of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland joining them as Participants to the NFTE MOU under the provisions outlined in this Note of Joining.

The Note of Joining will enter into effect upon the date of the last signature of the existing and joining Participants.

This Note of Joining is signed in the English language in one original. The original of this Note of Joining will be deposited with NATO Office of the Assistant Secretary General for Defence Investment, which will transmit certified copies to each of the Participants.

Location: Brussels

Date:

For the Ministry of Defence of the Kingdom of Belgium

Location: Brussels

Date:

For the Ministry of Defence of the Czech Republic

Location: Brussels

Date:

For the Ministry of National Defence of the Hellenic Republic

Location: Brussels

Date:

For the Ministry of Defence of Hungary

Location: Brussels

Date:

For the Ministry of Defence of the Italian Republic

Location: Brussels

Date:

For the Ministry of Defence of Montenegro

Location: Brussels

Date:

For the Ministry of Defence of the Republic of North Macedonia

Location: Brussels

Date:

For the Ministry of National Defence of Romania

Location: Brussels

Date:

For the Ministry of Defence of the Kingdom of Spain

Location: Brussels

Date:

On Behalf of the Government of the Republic of Türkiye¹

¹ For the Government of the Republic of Türkiye, this Note of Joining to the Memorandum of Understanding Concerning Multinational Cooperation on the Establishment of NATO Flight Training Europe is subject to internal legal procedure for the entry into force.

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU
IZMEĐU
MINISTRA ODBRANE KRALJEVINE BELGIJE
|
MINISTARSTVA ODBRANE ČEŠKE REPUBLIKE
|
MINISTARSTVA NACIONALNE ODBRANE REPUBLIKE GRČKE
|
MINISTARSTVA ODBRANE MAĐARSKÉ
|
MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE ITALIJE
|
MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE
|
MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE
|
MINISTARSTVO NACIONALNE ODBRANE RUMUNIJE
|
MINISTRA ODBRANE KRALJEVINE ŠPANIJE
|
MINISTARSTVA NACIONALNE ODBRANE REPUBLIKE TURSKE
O

MULTINACIONALNOJ SARADNJI U VEZI SA USPOSTAVLJANJEM
MREŽE NATO CENTARA ZA OBUKU PILOTA U EVROPI
(skraćeno: NFTE MOU)

SADRŽAJ

UVOD

ODJELJAK 1 DEFINICIJE I AKRONIMI

ODJELJAK 2 CILJEVI I SADRŽAJ

ODJELJAK 3 ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE

ODJELJAK 4 KAMPOVI ZA OBUKU

ODJELJAK 5 NASTAVNI PROGRAMI

ODJELJAK 6 MODULI OBUKE

ODJELJAK 7 AKREDITACIJA

ODJELJAK 8 NFTE KOORDINACIONO TIJELO

ODJELJAK 9 FINANSIJSKI ARANŽMANI

ODJELJAK 10 OBJAVLJIVANJE I KORIŠĆENJE INFORMACIJA

ODJELJAK 11 BEZBJEDNOST I PRISTUP OBJEKTIMA

ODJELJAK 12 PRODAJA I PRENOS TREĆIM LICIMA

ODJELJAK 13 POTRAŽIVANJA I ODGOVORNOST

ODJELJAK 14 POREZI, CARINE I SLIČNI TROŠKOVI

ODJELJAK 15 JEZIK

ODJELJAK 16 OSIGURANJE KVALITETA

ODJELJAK 17 OPŠTE PRAVNE ODREDBE

ODJELJAK 18 PRIJEM NOVIH UČESNIKA

ODJELJAK 19 ZAVRŠNE ODREDBE

DODATAK: PRELIMINARNI NFTE KATALOG OBUKE

UVOD

Ministar odbrane Kraljevine Belgije, Ministarstvo odbrane Češke Republike, Ministarstvo nacionalne odbrane Republike Grčke, Ministarstvo odbrane Mađarske, Ministarstvo odbrane Republike Italije, Ministarstvo odbrane Crne Gore, Ministarstvo odbrane Republike Sjeverne Makedonije, Ministarstvo nacionalne odbrane Rumunije, Ministar odbrane Kraljevine Španije i Ministarstvo nacionalne odbrane Republike Turske (u daljem tekstu „Učesnici“)

Uzimajući u obzir Sjevernoatlantski ugovor, potpisan u Vašingtonu 4. aprila 1949;

Uzimajući u obzir Sporazum između Strana Sjevernoatlantskog sporazuma o statusu njihovih snaga, potpisan u Londonu 19. juna 1951, u daljem tekstu „NATO-SOFA“;

Uzimajući u obzir Sporazum između država potpisnica Sjevernoatlantskog sporazuma i drugih država koje učestvuju u Partnerstvu za mir u vezi sa statusom njihovih snaga, potpisan u Briselu 19. juna 1995, u daljem tekstu „NATO-PfP SOFA“;

Uzimajući u obzir NATO Sporazum o saopštavanju tehničkih podataka u odbrambene svrhe, potpisan u Briselu 19. oktobra 1970;

U želji da doprinesu i ojačaju kapacitete odvratanja i odbrane Sjevernoatlantskog saveza (NATO);

Prepoznajući Pismo namjere između Ministarstva odbrane Republike Hrvatske, Ministarstva odbrane Češke Republike, Ministarstva nacionalne odbrane Republike Grčke, Ministarstva odbrane Mađarske, Ministarstva odbrane Crne Gore, Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije, Ministra nacionalne odbrane Republike Portugalije, Ministarstva nacionalne odbrane Rumunije, Ministra odbrane Kraljevine Španije i Ministarstva nacionalne odbrane Republike Turske u vezi sa multinacionalnom saradnjom na uspostavljanju mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi i njenih deklariranih ciljeva i zadataka, koji su stupili na snagu 19. juna 2020;

Prepoznavajući amandman na Pismo namjera između Ministra odbrane Kraljevine Belgije, Ministarstva odbrane Republike Hrvatske, Ministarstva odbrane Češke Republike, Ministarstva nacionalne odbrane Republike Grčke, Ministarstva odbrane Mađarske, Ministarstva odbrane Crne Gore, Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije, Ministra nacionalne odbrane Republike Portugalije, Ministarstva nacionalne odbrane Rumunije, Ministra odbrane Kraljevine Španije i Ministarstva nacionalne odbrane Republike Turske koji su stupili na snagu 19. februara 2021;

Usaglasili su sljedeće:

ODJELJAK 1 DEFINICIJE I AKRONIMI

1.1 DEFINICIJE

Akreditacija

Formalno potvrđivanje da je objekat za obuku i/ili program obuke u skladu sa zahtjevima na osnovu kojih se može kvalifikovati kao NFTE kamp za obuku ili NFTE modul za obuku.

Posada vazduhoplova

Osooblje potrebno za upravljanje bilo kojom vrstom letilice sa ili bez posade.

Opšte informacije

Informacije koje nisu nastale realizacijom ovog MOU.

Klasifikovana informacija

Informacija ili materijal koji zahtijeva zaštitu od neovlašćenog objavljivanja i koji kao takav ima bezbjednosnu klasifikaciju.

Ugovor

Bilo koji međusobno obavezujući pravni odnos između jednog ili više Ugovornih strana i jednog ili više Učesnika prema nacionalnom zakonu koji obavezuje Ugovornu stranu da isporuči robu ili usluge, a jednog ili više Učesnika da ih plate.

Ugovorna strana

Bilo koje fizičko ili pravno lice koje radi na osnovu ugovora u okviru ovog MOU.

Kontrolisane neklasifikovane informacije

Neklasifikovane informacije na koje se primjenjuju ograničenja pristupa ili distribucije u skladu sa nacionalnim zakonima ili propisima. Bez obzira da li je informacija dobijena ili nastala ovim MOU, informacije će biti označene kako bi ukazale na prirodu njihove „povjerljivosti“. Ovakve informacije mogu sadržati informacije koje više nisu klasifikovane ali se i dalje kontrolišu.

Svrha odbrane

Korišćenje od strane ili za potrebe oružanih snaga Učesnika u bilo kom dijelu svijeta i uključuje, ali nije ograničeno na proučavanje, doktrine, taktike, ocjenu, procjenu istraživanja, dizajn, razvoj, proizvodnju, unaprjeđenje, modifikaciju, održavanje, popravku i druge usluge nakon konstrukcije i uvođenja proizvoda u upotrebu. Ovo ne uključuje prodaju ili prenos stranama koje nisu Učesnici.

NFTE Koordinaciono tijelo

Osmisliti upravljanje svim praktičnim aspektima povezanim sa korišćenjem NFTE modula obuke u NFTE kampovima za obuku.

Specifična informacija

Informacija koja je nastala realizacijom ovog MOU.

Sporazum o implementaciji

Predstavlja sporazume na osnovu ovog MOU koje su zaključili svi ili dio Učesnika koji djeluju kao Operatori NFTE kampova za obuku. Svrha sporazuma o implementaciji je upravljanje radom NFTE kampova za obuku i preciziranje detalja saradnje između Operatora.

Operator

Učesnik koji ima vlasništvo ili obezbjeđuje novčana sredstva ili doprinosi u naturi za određeni NFTE kamp za obuku.

Učesnik

Bilo koji potpisnik MOU-a.

Informacije o programu

Znanje koje se može razmijeniti na bilo koji način i koje se pruža, generiše ili koristi ovim Memorandumom o razumijevanju bez obzira na oblik ili vrstu, uključujući, ali ne ograničavajući se na naučne, tehničke, poslovne ili finansijske prirode, a takođe uključuje fotografije, izvještaje, priručnike, podatke o prijetnjama, eksperimentalne podatke, podatke o testovima, dizajnu, specifikacije, procese, tehnike, pronalaskе, crteže, tehničke zapise, zvučne zapise, slikovne prikaze i druge grafičke prezentacije, bilo na magnetnoj traci, računarskoj memoriji ili bilo kom drugom obliku i bez obzira da li podliježu pravima intelektualne svojine ili drugoj pravnoj zaštiti.

Tehničke informacije

Snimljene ili dokumentovane informacije naučne ili tehničke prirode bez obzira na format, sa karakteristikama dokumentovanja ili na drugi način prezentovane. Informacije mogu sadržati, ali nisu ograničene na bilo šta od sljedećeg: eksperimentalni i opitni podaci, specifikacije, projektovanje i procesi projektovanja, pronalasci i otkrića bez obzira da li se mogu patentirati ili ne, tehnički opisi i druga djela tehničke prirode, pravo intelektualne svojine, tehnički i proizvodni paketi podataka, stručno znanje i poslovne tajne i informacije u vezi sa industrijskim tehnikama. One se mogu predstaviti u obliku dokumenata, slikovnih reprodukcija, crteža i drugih grafičkih prikaza, diskova i filmskih snimaka (magnetnih, optičkih i laserskih), računarskog softvera i programskih i baza podataka, i ispisa računarske memorije ili podataka zadržanih u računarskoj memoriji, ili u bilo kom drugom obliku.

Treća strana

Bilo koje lice ili entitet koji nije Učesnik ili Ugovorna strana po osnovu ovog MOR.

Kamp za obuku

Određeni objekat, uključujući sve potrebne funkcije za sprovođenje obuke jednog ili više NFTE modula za obuku.

Program obuke

Dokumenti kojima se opisuju i definišu osnovni sadržaji obuke i njihovi segmenti potrebni za obuku vazduhoplovnih posada od početne selekcije do dostizanja pune operativne sposobnosti.

Katalog obuke

Zbirka NFTE programa obuke i povezanih NFTE modula obuke.

Modul obuke

Segment standardizovanog nastavnog sadržaja za obuku vazduhoplovnih posada u procesu dostizanje pune operativne sposobnosti.

Korisnik

Učesnik koji koristi NFTE module obuke određenog NFTE kampa za obuku.

1.2 AKRONIMI

MOU (Memorandum of Understanding) - Memorandum o razumijevanju

NSA (National Security Agency) - Agencija za nacionalnu bezbjednost

SB (Steering Board) - Upravni odbor

TOR (Terms of Reference) - Opis poslova i radnih zadataka

ODJELJAK 2 CILJEVI I SADRŽAJ

2.1 Opšti cilj ovog MOU je uspostavljanje okvira koji se bavi svim aspektima neophodnim da bi se Učesnicima omogućilo da efikasno uspostavljaju, povezuju i upravljaju mrežom pojedinačnih NFTE kampova za obuku za potrebe čitavog spektra zahtjeva za obukom njihovih vazduhoplovnih posada u upravljanju bilo kojom vrstom letilice sa ili bez posade.

2.2 Sadržaj ovog okvira unutar MOU odnosiće se na sljedeće specifične aspekte:

2.2.1 Izrada i odobravanje usaglašenih NFTE programa obuke i standardizovanih NFTE modula za obuku.

2.2.2 Modaliteti za akreditaciju NFTE kampova za obuku i NFTE modula za obuku.

2.2.3 NATO Agencija za podršku i nabavke će uspostaviti i upravljati radom Koordinacionog tijela NFTE radi korišćenja NFTE modula za obuku i usklađivanja zahtjeva za obuku vazduhoplovne posade učesnika sa kapacitetima za obuku koji se nude u NFTE kampovima za obuku.

ODJELJAK 3 ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE

3.1 NFTE Upravni odbor (SB) je nadležan za sprovođenje i administraciju ovog MOU u ime Učesnika. SB će se sastajati najmanje jednom godišnje.

- 3.2 SB će se sastojati od po jednog predstavnika svakog Učesnika. Sve odluke će se donositi konsenzusom i bilježiti u pisanom obliku. NATO Agencija za podršku i nabavke će pružati podršku SB i neće imati nikakva prava na donošenje odluka.
- 3.3 Svakom predstavniku Upravnog odbora može pomagati nacionalni ekspert koji može učestvovati u diskusijama na sastancima SB.
- 3.4 SB će uspostaviti svoja interna pravila, npr. u okviru Opisa poslova i radnih zadataka (TOR), i organizovati svoj rad u skladu sa istim.
- 3.5 Upravnim odborom će predsjedavati predsjedavajući. Odredbe o imenovanju biće navedene u TOR-u Upravnog odbora. Upravni odbor će dodijeliti ovlaštenja predsjedavajućem. Predsjedavajući neće imati pravo glasa o odlukama SB.
- 3.6 Odgovornosti Upravnog odbora će uključivati, između ostalog, sljedeće:
- a. Da obezbijedi efikasnu primjenu, efikasno upravljanje i usmjeravanje zadataka neophodnih za ispunjavanje sadržaja i ciljeva ovog MOU;
 - b. Da odobri i održava NFTE katalog obuke koji se sastoji od usklađenih NFTE programa obuke i standardizovanih NFTE modula za obuku u skladu sa odjeljcima 5 i 6;
 - c. Da prima, razmatra i - ako ispunjavaju kriterijume - odobri zahtjeve Učesnika za akreditaciju objekata za obuku i programa obuke kao NFTE kampova za obuku, odnosno NFTE modula za obuku, u skladu sa odjeljkom 7;
 - d. Da uspostavi i rukovodi radom NFTE Koordinacionog tijela za upravljanje korišćenjem NFTE modula za obuku u svim NFTE kampovima za obuku u skladu sa odjeljkom 8;
 - e. Da uskladi raspoloživa mjesta za obuku studenata u NFTE kampovima za obuku koje nude Operateri sa zahtjevima od strane Korisnika;
 - f. Da utvrdi zahtjeve za jačanje kapaciteta za NFTE obuku, bilo proširivanjem postojećih NFTE kampova za obuku ili dodavanjem novih;
 - g. Da koordinira prijem novih Učesnika u NFTE MOU u skladu sa odjeljkom 18;
 - h. Da odobri uključivanje trećih strana ili Ugovornih strana tokom sastanaka;
 - i. Da dostavi preporuke Učesnicima u vezi sa izmjenama i dopunama MOU u slučaju potrebe;
 - j. Da sprovodi konsultacije među Učesnicima u skladu sa stavom 17.4; i
 - k. Da nadgleda i odobri razmjenu informacija o programu u skladu sa odjeljcima 10 i 11.

ODJELJAK 4 KAMPOVI ZA OBUKU

- 4.1 Svaki NFTE kamp za obuku biće pod isključivom kontrolom Učesnika koji imaju funkciju Operatora tog NFTE kampa za obuku.
- 4.2 Operatori će zaključiti Sporazume o implementaciji kako bi precizirali detalje o uspostavljanju, kontroli, vlasništvu, finansijskim doprinosima i doprinosima u naturi i radu pojedinačnih NFTE kampova za obuku. Sporazumi o implementaciji neće biti potrebni ako postoji samo jedan Operater NFTE kampa za obuku.
- 4.3 NFTE aktivnosti obuke će se jasno razlikovati od bilo kojih isključivo nacionalnih aktivnosti koje se odvijaju u NFTE kampu za obuku¹.
- 4.4 Nakon akreditacije kao NFTE kampa za obuku, Operateri će se obavezati da će se pridržavati svih zahtjeva navedenih u NFTE katalogu obuke za svaki ponuđeni NFTE modul obuke.
- 4.5 Za svaki NFTE kamp za obuku, Operateri će najmanje jednom godišnje dostaviti ažurirane informacije SB preko Koordinacionog tijela NFTE, i precizirati:
 - 4.5.1. Vrste NFTE modula za obuku i raspoloživi broj studentskih mjesta za obuku potencijalnim Korisnicima za najmanje 5 narednih godina;
 - 4.5.2. Presjek mjesta na obukama, korišćenih usluga i povezanih troškova za svakog pojedinačnog Korisnika tokom prethodne kalendarske godine u računovodstvene svrhe. Pojedinačni Korisnici daju svoju saglasnost na ovaj presjek;
 - 4.5.3. Ako je primjenljivo, udio vlasništva nad mjestima na obukama i korišćenim uslugama koje su koristili pojedinačni Korisnici tokom prethodne kalendarske godine za potrebe računovodstva;
 - 4.5.4. Ako je primjenljivo, interes i modalitete za dodavanje novih Operatora;
 - 4.5.5. Sve druge relevantne informacije koje se odnose na odgovarajuće NFTE module za obuku.
- 4.6 Spisak trenutnih NFTE kampova nalazi se u Dodatku.

ODJELJAK 5 PROGRAMI OBUKE

- 5.1. NFTE programi obuke opisuju i definišu osnovne sadržaje obuke i njihove segmente potrebne za obuku vazduhoplovnih posada od početne selekcije do

¹ U skladu sa odlukom Sjevernoatlantskog savjeta o NATO politici obrazovanja, obuke, vježbi i ocjenjivanja (ETEE) (PO (2014) 0579).

dostizanja pune operativne sposobnosti. Kao takvi, oni pružaju zajedničko polazište za definisanje i akreditaciju pojedinačnih NFTE modula za obuku.

- 5.2. Odobreni NFTE program obuke predstavlja preduslov za odobrenje i akreditaciju NFTE modula za obuku za određene vrste obuke vazduhoplovnih posada.
- 5.3. NFTE programi obuke biće usklađeni sa postojećim nacionalnim i multinacionalnim programima i definicijama u maksimalno mogućoj mjeri.
- 5.4. DODATAK sadrži preliminarni NFTE katalog obuke, uključujući NFTE program obuke, koji će se dalje razvijati i dopunjavati od strane SB u skladu sa stavom 3.6.b.

ODJELJAK 6 MODULI OBUKE

- 6.1 NFTE moduli obuke čine segmente standardizovanog nastavnog sadržaja za obuku vazduhoplovnih posada u procesu dostizanje pune operativne sposobnosti. Oni su izvedeni iz i u skladu su sa relevantnim NFTE programima obuke.
- 6.2 NFTE moduli za obuku sastojeće se od standardizovanih nastavnih sadržaja, kao i od standardizovanih ulaznih i izlaznih kriterijuma za studente. Ovo će osigurati da se pojedinačni NFTE moduli obuke, kao i aktivnosti koje nisu NFTE obuka, mogu integrisati što je lakše moguće kao podrška izvršenju NFTE programa obuke.
- 6.3 NFTE moduli za obuku biće usklađeni sa postojećim nacionalnim i multinacionalnim nastavnim sadržajima i definicijama u maksimalno mogućoj mjeri.
- 6.4 DODATAK pruža preliminarni NFTE katalog obuke, uključujući NFTE module obuke, koji će SB dalje razvijati i dopunjavati u skladu sa stavom 3.6.b.

ODJELJAK 7 AKREDITACIJA

- 7.1 NFTE kamp za obuku može biti akreditovan ukoliko nudi najmanje jedan NFTE modul za obuku koji je odobren od strane SB-a u skladu sa stavom 3.6.b.
- 7.2 NFTE modul za obuku može biti akreditovan ukoliko je sadržaj obuke prilagođen svim zahtjevima NFTE modula za obuku, kako je navedeno u NFTE katalogu obuke.
- 7.3 SB će odrediti postupak kroz koji će se zahtjevi za akreditaciju razmatrati i ocjenjivati, u skladu sa stavom 3.6.c.

ODJELJAK 8 NFTE KOORDINACIONO TIJELO

- 8.1 NFTE Koordinaciono tijelo upravlja korišćenjem modula za obuku NFTE, u svim NFTE kampovima za obuku, uključujući po želji, računovodstvo, fakturisanje i obradu povezanih plaćanja u ime SB i u skladu sa stavovima 3.6.b i 3.6.e.
- 8.2 Učesnici određuju NATO Agenciju za podršku i nabavke da omogući rad NFTE Koordinacionog tijela. U tu svrhu, Učesnici namjeravaju da kreiraju Partnerstvo za podršku sa NATO Organizacijom za podršku i nabavke².
- 8.3 NFTE Koordinaciono tijelo će upravljati, razvijati i ažurirati NFTE katalog obuke u ime SB u skladu sa stavom 3.6.b. NFTE Koordinaciono tijelo će osigurati da svi Učesnici budu svjesni cijelog niza NFTE modula za obuku koji se nude u svim NFTE kampovima za obuku.
- 8.4. NFTE Koordinaciono tijelo će Operaterima i Korisnicima NFTE kampova za obuku obezbijediti individualni godišnji finansijski izvještaj, fakturisanje i obradu uplata za primljene i pružene usluge u skladu sa informacijama datim u skladu sa odjeljcima 4.5.2 i 4.5.3.
- 8.5 Učesnici mogu o svom trošku zatražiti reviziju finansijskog izvještaja od strane Međunarodnog odbora revizora za NATO (IBAN) ili drugog eksternog ovlašćenog revizora koji je odobrio SB.

ODJELJAK 9 FINANSIJSKI ARANŽMANI

- 9.1 Ovaj MOU ne uključuje nikakve finansijske ili ugovorne obaveze.
- 9.2 Bilo koja novčana kontribucija podršci uspostavljanja i radu NFTE kampova za obuku biće razmotrena između Operatora u skladu sa Sporazumima o implementaciji.

ODJELJAK 10. OBJAVLJIVANJE I KORIŠĆENJE INFORMACIJA

- 10.1 Učesnici su saglasni da uspješna saradnja zavisi od potpune i brze međusobne razmjene informacija neophodnih za realizaciju aktivnosti iz ovog MOU, osim ako postoje zakonska ili politička ograničenja koja sprječavaju ili ograničavaju objavljivanje informacija. Učesnici namjeravaju da pribave potrebne informacije i prava kako bi takve informacije koristili za implementaciju ovog MOU.
- 10.2 Sve informacije u vlasništvu Učesnika koje su pravilno identifikovane biće na odgovarajući način obilježene i korišćene kako je navedeno u „NATO Sporazumu

² Partnerstvo za podršku (SP) sa NATO Organizacijom za podršku i nabavke (NSPO) je mehanizam koji omogućava državama NATO-a da zajednički organizuju podršku i usluge za aktivnosti u okviru misije NSPO-a i smjernica Sjevernoatlantskog savjeta. Stoga bi među Učesnicima trebalo uspostaviti SP kako bi se pripremilo NFTE Koordinaciono tijelo. Ovu i druge navedene funkcije stoga može obavljati SP u ime SB i trebalo bi da budu detaljno opisane u sporazumu za Partnerstvo za podršku prema dogovoru Učesnika.

o saopštavanju tehničkih podataka u odbrambene svrhe“, potpisanom u Briselu 19. oktobra 1970, i „Procedurama sprovođenja NATO Sporazuma o saopštavanju tehničkih podataka u odbrambene svrhe“ koje je Sjevernoatlantsko vijeće odobrilo 1. januara 1971. i drugim postojećim relevantnim multilateralnim ili bilateralnim sporazumima.

10.3 Opšte informacije

10.3.1 Objavljivanje: Učesnici će unaprijed međusobno razmijeniti sve relevantne opšte informacije, pod uslovom da:

- i. se te opšte informacije odnose na ciljeve iz odjeljka 2 ovog MOU,
- ii. se te opšte informacije mogu staviti na raspolaganje ostalim Učesnicima bez kršenja prava treće strane ili preuzimanja odgovornosti za nosioce prava intelektualne svojine. Ako to nije moguće, Učesnik koji ima takve opšte informacije obavijestit će ostale Učesnike o svim ograničenjima, i ako
- iii. je takvo objavljivanje u skladu sa politikama i zakonima Učesnika koji objavljuje podatke.

10.3.2 Upotreba: Opšte informacije koje su Učesnici otkrili mogu da koriste Učesnici u svrhu ostvarivanja saradnje prema ovom MOU. Opšte informacije neophodne za efikasnu upotrebu specifičnih informacija mogu se besplatno koristiti od strane Učesnika čije su specifične informacije namijenjene za NATO i/ili nacionalne odbrambene svrhe. Učesnik koji objavi podatke zadržat će vlasništvo nad svojim opštim informacijama.

10.4 Specifične informacije

10.4.1 Objavljivanje i upotreba: Specifične informacije Učesnika nastale tokom saradnje u okviru ovog MOU biće stavljene na raspolaganje relevantnim Učesnicima radi primjene MOU. Vlasništvo nad specifičnim informacijama pripašće Učesniku koji ih je generisao. Specifične informacije mogu koristiti Učesnici koji su generisali ove informacije samo ako su za NATO i/ili nacionalne odbrambene svrhe. Specifične informacije neće biti otkrivene ostalim Učesnicima i trećim stranama bez prethodnog jednoglasnog pristanka svih učesnika koji su generisali relevantne specifične informacije.

10.5 Specifične informacije Ugovorne strane

10.5.1 U slučaju da je neophodno sklapanje ugovora, u Sporazumima o implementaciji prema ovom MOU, odredbe ugovora će uključivati i u najvećoj mogućoj mjeri, zahtijevati od Ugovorne strane da u podugovore unesu neophodne odredbe kako bi obezbijedili:

- i. dodjelu ili dozvolu korišćenja svih prava intelektualne svojine na specifične informacije Ugovorne strane Učesnicima koji učestvuju u ugovoru, i
- ii. trajnu dozvolu za korišćenje bilo koje opšte informacije Ugovorne strane u svrhu korišćenja specifične informacije Ugovorne strane.

10.5.2 Objavljivanje i upotreba: Specifične informacije Ugovorne strane o određenom NFTE kampu za obuku biće dostupne Operaterima tog NFTE kampa za obuku. Specifične informacije Ugovorne strane mogu koristiti Operateri određenog kampa za NFTE obuku samo u odbrambene svrhe.

10.6 Intelektualna svojina treće strane: U slučaju da je potrebna upotreba intelektualne svojine treće strane u svrhu realizacije saradnje predviđene ovim MOU, Učesnici će nastojati da pribave sva korisnička prava koja su potrebna.

10.7 Učesnici mogu odlučiti da razmjenjuju informacije na osnovu ovog MOU sa organizacijama i entitetima sa namjerom da ostvare sinergiju i izbjegnu dupliranje.

ODJELJAK 11 BEZBJEDNOST I PRISTUP OBJEKTIMA

11.1 Sve klasifikovane informacije koje se razmjenjuju ili generišu u vezi sa ovim MOU korišće se, prenositi, čuvati, koristiti i zaštititi u skladu sa Sporazumom između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o bezbjednosti podataka, potpisanim u Briselu 6. marta 1977, i nacionalnim zakonima i propisima Učesnika o bezbjednosti, do mjere da pružaju stepen zaštite ne manji od onog predviđenog za klasifikovane NATO informacije kako je definisano u dokumentu „Bezbjednost u okviru organizacije Sjevernoatlantskog saveza“ CM (2002) 49 Bezbjednost od 17. juna 2002, uključujući sve njegove dodatke i dopune.

11.2 Svi klasifikovani podaci će se prenositi samo putem zvaničnih kanala ili putem kanala odobrenih od strane Agencija za nacionalnu bezbjednost (NSA) Učesnika. Takve informacije imaju nivo klasifikacije i oznaku zemlje porijekla.

11.3 Svaki Učesnik će preduzeti sve zakonske mjere koje su mu na raspolaganju kako bi osigurao da dobijene ili generisane informacije u skladu sa ovim MOU budu zaštićene od daljeg otkrivanja, sa izuzetkom navedenim u stavu 11.7., osim ako ostali Učesnici ne pristanu na objavljivanje istih. Shodno tome, svaki Učesnik će osigurati da:

11.3.1 Primaoci informacije neće objaviti klasifikovani podatak nijednoj vladi, nacionalnoj organizaciji ili drugom entitetu treće strane bez prethodnog pismenog pristanka Učesnika čija je informacija, u skladu sa procedurama navedenim u odjeljku 10.

11.3.2 Primaoci neće koristiti klasifikovane podatke za druge svrhe već samo u svrhe predviđene ovim MOU.

11.3.3 Primaoci će se pridržavati svih ograničenja distribucije i pristupa informacijama koje su predviđene ovim MOU.

11.4 Učesnici će istražiti sve slučajeve za koje je poznato ili za koje postoji osnovana sumnja da su klasifikovani podaci dobijeni ili generisani u skladu sa ovim MOU izgubljeni ili otkriveni neovlašćenim licima. Svaki Učesnik će takođe odmah o svim detaljima obavijestiti ostale Učesnike o takvim slučajevima, o konačnim rezultatima istrage i o radnjama preduzetim radi sprječavanja ponavljanja takvih slučajeva.

11.5 Ugovorne strane, potencijalne Ugovorne strane ili njihovi podizvođači za koje Agencije za nacionalnu bezbjednost utvrde da su pod finansijskom, administrativnom, političkom ili upravljačkom kontrolom treće strane mogu učestvovati u ugovoru ili podugovoru koji zahtijevaju pristup klasifikovanim informacijama, a koje se pružaju ili generišu u skladu sa ovim MOU samo kada su na snazi mjere kojima se osigurava da državljani ili entiteti treće strane neće imati pristup klasifikovanim informacijama. Ako su mjere koje su na snazi nedovoljne da onemoguće pristup državljanima ili drugim entiteta treće strane, od ostalih Učesnica će se tražiti odobrenje prije nego što se dozvoli takav pristup.

11.6 Za bilo koji objekat u kome će se koristiti klasifikovani podaci, odgovorni Učesnik ili Ugovorna strana odobriće imenovanje osobe ili osoba sa dovoljnim ovlašćenjima da zaštiti podatke u tom objektu koji se odnose na MOU. Ovi službenici će biti odgovorni da omoguće pristup klasifikovanim informacijama vezanim za ovaj MOU samo onim licima koja imaju ovlašćenja i potrebu da pristupe takvim informacijama.

11.7 Svaki Učesnik će osigurati da je pristup klasifikovanim informacijama omogućen samo licima koja posjeduju potrebne dozvole za pristup i imaju potrebu za pristup klasifikovanim podacima u cilju učestvovanja u aktivnostima implementacije.

11.8 Informacije ili materijali koji se koriste ili generišu u skladu sa ovim MOU mogu se najviše klasifikovati kao NATO TAJNI podaci. Ovaj MOU je NATO NEKLASIFIKOVAN podatak, kao i njegov sadržaj. Klasifikacija određenog Sporazuma o implementaciji i njegov sadržaj biće navedeni posebno u svakom Sporazumu o implementaciji.

11.9 Kontrolisane neklasifikovane informacije

11.9.1 Osim ako drugačije nije predviđeno ovim MOU ili ako ga je pismeno odobrio Učesnik čija je informacija, kontrolisane neklasifikovane informacije koje se koriste ili generišu u skladu sa ovim MOU kontrolisaće se na sljedeći način:

11.9.1.1 Takve informacije korištit će se samo za implementaciju ovog MOU.

11.9.1.2 Pristup takvim informacijama biće ograničen na lica koja imaju dozvolu i potrebu da ih koriste, kako je definisano odredbama odjeljka 10.

11.9.1.3 Svaki Učesnik će preduzeti sve zakonske korake koji mogu uključiti nacionalnu klasifikaciju koja mu je na raspolaganju kako bi se spriječilo dalje otkrivanje informacije (uključujući zahtjeve u skladu sa bilo kojim zakonskim odredbama), osim kako je predviđeno u odjeljku 11.9.1.2., ukoliko Učesnik čija je informacija, ne pristane na takvo objavljivanje. U slučaju neovlašćenog objavljivanja ili ako postane vjerovatno da će informacije možda biti potrebno objaviti, u skladu sa bilo kojom zakonskom odredbom, odmah će se obavijestiti Učesnik čija je informacija.

11.9.2 Da bi doprinio adekvatnoj kontroli informacija, Učesnik čija je informacija obezbjeđiće da je njegova informacija na odgovarajući način označena kako bi se ukazalo na prirodu „nepovjerenja“. Učesnici će odrediti oznake kojima će se označiti informacije.

11.9.3 Kontrolisane neklasifikovane informacije koje se koriste ili generišu u skladu sa ovim MOU će se koristiti na način koji obezbjeđuje njihovu kontrolu kako je predviđeno u tački 11.9.1.

11.9.4 Prije nego što odobre upotrebu kontrolisanih neklasifikovanih informacija Ugovornim stranama, Učesnici će osigurati da su Ugovorne strane zakonski dužne da kontrolišu takve informacije u skladu sa odredbama ovog odjeljka.

11.10 Svaki Učesnik će dozvoliti posjete svojim državnim ustanovama, agencijama, laboratorijama i objektima Ugovornih strana od strane zaposlenih drugih Učesnika ili zaposlenih na osnovu ugovora kod drugih Učesnika, pod uslovom da posjetu odobre svi Učesnici koji su uključeni u posjete i zaposleni imaju odgovarajuća bezbjednosne dozvole kao i potrebu da znaju takve podatke.

11.10.1. Svaki Učesnik podnosi zahtjeve za posjetu u skladu sa postojećim procedurama.

11.10.2 Svi posjetoci se moraju pridržavati postojećih sigurnosnih i bezbjedonosnih propisa. Poslovne tajne i ostale tehničke informacije koje se saopšte posjetiocima biće tretirane kao da su stavljene na raspolaganje Učesniku koji obezbjeđuje polaznike.

ODJELJAK 12 PRODAJA I PRENOS TREĆIM STRANAMA

12.1 Učesnici neće prodati, prenijeti vlasništvo, otkriti ili prenijeti specifične informacije koje posjeduju ili bilo koju opremu koja sadrži takve informacije ili

zajednički stečenu programsku opremu bilo kojoj trećoj strani bez prethodnog pismenog pristanka ostalih Učesnika. Dalje, nijedan Učesnik neće dozvoliti bilo kakvu prodaju, otkrivanje ili prenos, čak ni od strane vlasnika informacije/opreme, bez prethodnog pismenog pristanka ostalih Učesnika. Takva saglasnost neće biti data, osim u slučaju da nadležni autoritet(i) strane(a) koja zahtjeva prijem informacije/opreme da pismenu saglasnost da:

12.1.1 Neće proslijediti ili dozvoliti dalji prenos takvih predmeta ili dobijenih informacija;

12.1.2 Da će koristiti ili dozvoliti upotrebu takvih predmeta ili informacija samo u svrhe koje su odredili Učesnici.

12.2 Učesnik neće prodati, prenijeti vlasništvo, otkriti ili prenijeti opremu ili opštu informaciju kojom raspolaže, a koja je dobijena od drugog Učesnika bilo kojoj trećoj strani bez prethodnog pismenog pristanka Učesnika koji je ustupio takvu opremu ili informacije. Učesnik koji je vlasnik opreme ili informacije biće isključivo odgovoran za odobrenje ili pribavljanje ovlašćenja za takve transfere i, prema potrebi, određivanje metoda i uslova za sprovođenje takvih transfera.

12.3 Nijedna saglasnost potrebna u skladu sa ovim odjeljkom u vezi sa prodajom, otkrivanjem ili prenosom bilo kojih informacija o programu ili opreme neće biti uskraćena, osim iz razloga spoljne politike, nacionalne bezbjednosti ili nacionalnih zakona. Nijedan Učesnik neće odbiti odobrenje prodaje ili prenosa bilo kojoj drugoj zemlji kada bi taj Učesnik bio spreman da odobri nacionalnu prodaju, otkrivanje ili prenos istih Informacija o programu ili opreme toj zemlji.

ODJELJAK 13 POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

13.1 Za obaveze koje nastanu tokom vršenja aktivnosti, a koje proizilaze iz zvaničnih obaveza shodno ovom MOU, primjenjivaće se sljedeće odredbe:

13.1.1 Potraživanja će se rješavati u skladu sa odredbama NATO SOFA ili NATO-PfP SOFA, kada je to primjenjivo. O zahtjevima koji nisu obuhvaćeni NATO SOFA niti NATO-PfP SOFA, Učesnici će odlučivati od slučaja do slučaja, u skladu sa drugim važećim sporazumima i/ili nacionalnim i međunarodnim zakonima i propisima.

13.1.2 Učesnici neće pokrivati obaveze Ugovorne strane prema trećim stranama. Ipak, u izuzetnim okolnostima (npr. aktivnosti koje uključuju nuklearne ili druge opasnosti za koje su troškovi osiguranja izuzetno visoki), Učesnici mogu razmotriti mogućnost pokrića obaveza Ugovorne strane prema trećim stranama.

13.1.3 Zahtjevi nastali na osnovu bilo kog ugovora sklopljenog na osnovu ovog MOU rješavaće se u skladu sa odredbama Ugovora.

ODJELJAK 14 POREZI, CARINSKI TROŠKOVI I SLIČNI TROŠKOVI

14.1 U skladu sa postojećim zakonima i propisima Učesnika, Učesnici će nastojati da osiguraju da se porezi, carine i slični troškovi ili kvantitativna / kvalitativna ograničenja na uvoz i izvoz neće primjenjivati prilikom primjene ovog MOU.

14.2 Učesnici će nastojati da osiguraju da takvi porezi, carine i slični troškovi, od kojih je moguće oslobađanje kao što je već navedeno, ne ulaze u cijenu informacija, usluga ili materijala nastalih na osnovu ovog MOU. Učesnici će administrirati takve poreze, carine i slične takse na način koji je najpovoljniji za uspješnu realizaciju sporazuma opisanih u ovom MOU.

ODJELJAK 15 JEZIK

15.1 Zvanični jezik, pismeni i usmeni, koji će se koristiti za izvršenje NFTE MOU, biće engleski.

ODELJAK 16 OSIGURANJE KVALITETA

16.1 Ugovorene aktivnosti

16.1.1 Svaki Učesnik će sprovoditi aktivnosti osiguranja kvaliteta u skladu sa STANAG-om 4107 (Međusobno prihvatanje nacionalnog sistema kvaliteta i upotreba Savezničkih publikacija o osiguranju kvaliteta). Svaki Učesnik će pružati ove usluge besplatno kao doprinos saradnji u okviru ovog MOU.

16.2 Nacionalne aktivnosti

16.2.1 Posao koji izvrši jedan od Učesnika u skladu sa Sporazumom o implementaciji podliježe nacionalnim procedurama, uključujući standarde za popravke i kontrolu kvaliteta. Posao za ostale Učesnike obavljajuće se pod istim uslovima koji važe za nacionalne sisteme.

ODJELJAK 17 OPŠTE PRAVNE ODREDBE

17.1 Ovaj MOU neće stvarati prava i obaveze prema međunarodnom pravu. Ispunjavanje odredbi ovog MOU podliježe nacionalnim zakonima i propisima. Ovaj MOU nije u koliziji sa međunarodnim pravom ili nacionalnim pravom Učesnika. U slučaju da dođe do kolizije, primat će imati međunarodno i nacionalno pravo. Učesnici će se uzajamno obavještavati ukoliko dođe do kolizije.

17.2 Ako Učesnik ne bude u mogućnosti da ispuni odredbe ovog MOU, odmah će obavijestiti ostale Učesnike. U tom slučaju Učesnici će se odmah konsultovati u cilju usaglašavanja radi daljeg nastavka rada.

17.3 Odredbe ovog MOU primjenjivaće se na svaki Sporazum o implementaciji u okviru ovog MOU. U slučaju sukoba između odredbi ovog MOU i Sporazuma o implementaciji, MOU će prevladati.

17.4 Svi sporovi među Učesnicima u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog MOU biće riješeni konsultacijama među Učesnicima i neće biti upućeni na rješavanje bilo kom nacionalnom ili međunarodnom sudu ili trećoj strani.

ODJELJAK 18 PRIJEM NOVIH UČESNIKA

18.1 Ovaj MOU otvoren je za učešće NATO saveznika i partnerskih država.

18.2 Novi Učesnik može se pridružiti Notom o pristupanju koju su potpisali postojeći Učesnici i novi Učesnik.

ODJELJAK 19 ZAVRŠNE ODREDBE

19.1 Ovaj MOU stupiće na snagu za Učesnike na dan potpisa od strane posljednjeg potpisnika, ali ne prije potpisa najmanje dva Učesnika. Za one Učesnike čije interno zakonodavstvo zahtjeva naknadno odobrenje njihovog potpisa ili čiji potpis podliježe ratifikaciji, ovaj MOU će stupiti na snagu na dan pismenog obavještenja o završetku potrebnih unutrašnjih procedura institucije nadležne za MOU. Depozitar za ovaj MOU dostaviće obavještenje o navedenom svim Učesnicima.

19.2 Ovaj MOU se može izmijeniti samo pismenim amandmanom koji su potpisali svi Učesnici. Takve dopune stupiće na snagu u skladu sa stavom 19.1. Jedini izuzetak je preliminarni NFTE katalog obuke u DODATKU, koji SB može izmijeniti u skladu sa stavovima 3.2, 3.4 i 3.6.b.

19.3 Učesnici mogu u bilo kom trenutku raskinuti ovaj MOU jednoglasnom pismenom saglasnošću. U tom slučaju, svaki Učesnik snosi svoj dio troškova ili benefita od raskida, kako utvrdi SB.

19.4 U slučaju da se Učesnik želi povući iz ovog MOU, primenjivaće se sljedeći postupak:

- a. Nakon dostavljanja formalnog obavještenja o povlačenju, održaće se detaljne konsultacije između Učesnika o posljedicama povlačenja i mogućnosti da se isto izbjegne. Konsultacije će se održati u periodu od maksimalno 180 dana.
- b. Ako Učesnik i dalje želi da se povuče, taj Učesnik će pismeno obavijestiti ostale Učesnike.
- c. Datum povlačenja stupa na snagu godinu dana nakon podnošenja formalnog obavještenja. Do tog datuma, Učesnik koji se povlači ispuniće u potpunosti sve svoje obaveze.

- d. Učesnik koji se povlači imaće koristi od svih svojih benefita i prava iz ovog MOU, do stupanja na snagu datuma o povlačenju.
 - e. Učesnik koji se povlači će biti odgovoran za sve direktne troškove kao rezultat povlačenja, uključujući sve neizmirene troškove za usluge koje se koriste u NFTE kampovima za obuku, troškove bilo kakvih raskida ili izmjene Ugovora izazvanih povlačenjem. Učesnici će se truditi da svi troškovi povlačenja budu što niži.
 - f. Sve informacije o programu i prava nad njima dobijeni prema odredbama ovog MOU prije povlačenja Učesnici će zadržati pod uslovima navedenim u ovom MOU.
 - g. Povlačenje Učesnika koji je primarni Operator NFTE kampa za obuku definisan Sporazumom o implementaciji, će se urediti pregovorima za svaki slučaj ponaosob. Nastavak usluga obuke za Učesnike koji se ne povlače treba obezbijediti prije stupanja na snagu datuma o povlačenju.
 - h. Odgovarajuća prava i obaveze Učesnika u vezi sa odjeljkom 10, odjeljkom 11, odjeljkom 12 i odjeljkom 16 nastaviće se bez obzira na prekid, povlačenje ili istek ovog MOU.
- 19.5 Ovaj MOU ostaće na snazi do momenta njegovog raskidanja davanjem jednoglasne pismene saglasnosti od strane svih Učesnika. Učesnici mogu ranije prekinuti svoje učešće u skladu sa ovim odjeljkom.
- 19.6 Ovaj MOU sastoji se od Uvoda, 19 odjeljaka i jednog DODATKA.
- 19.7 Ovaj MOU potpisan je u jednom (1) originalnom primjerku na engleskom jeziku. Originalni primjerak ovog MOU čuvaće NATO kancelarija za pravna pitanja, koja će dostaviti ovjerene kopije svakom od Učesnika.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

AMONG

THE MINISTER OF DEFENCE OF THE KINGDOM OF BELGIUM

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE CZECH REPUBLIC

AND

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE HELLENIC REPUBLIC

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF HUNGARY

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE ITALIAN REPUBLIC

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF MONTENEGRO

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA

AND

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF ROMANIA

AND

THE MINISTER OF DEFENCE OF THE KINGDOM OF SPAIN

AND

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF TÜRKIYE

CONCERNING

**MULTINATIONAL COOPERATION ON THE
ESTABLISHMENT OF NATO FLIGHT TRAINING EUROPE
(Short Title: NFTE MOU)**

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION

SECTION 1 DEFINITIONS AND ACRONYMS

SECTION 2 OBJECTIVES AND SCOPE

SECTION 3 ORGANISATION AND MANAGEMENT

SECTION 4 TRAINING CAMPUSES

SECTION 5 TRAINING CURRICULA

SECTION 6 TRAINING MODULES

SECTION 7 ACCREDITATION

SECTION 8 ENDURING NFTE COOPERATION FUNCTION

SECTION 9 FINANCIAL ARRANGEMENTS

SECTION 10 DISCLOSURE AND USE OF INFORMATION

SECTION 11 SECURITY AND ACCESS TO ESTABLISHMENTS

SECTION 12 SALES AND TRANSFERS TO THIRD PARTIES

SECTION 13 CLAIMS AND LIABILITY

SECTION 14 TAXES, CUSTOMS DUTIES AND SIMILAR CHARGES

SECTION 15 LANGUAGE

SECTION 16 QUALITY ASSURANCE

SECTION 17 GENERAL LEGAL PROVISIONS

SECTION 18 ADMISSION OF NEW PARTICIPANTS

SECTION 19 FINAL PROVISIONS

ANNEX: PRELIMINARY NFTE TRAINING CATALOGUE

INTRODUCTION

The Minister of Defence of the Kingdom of Belgium, the Ministry of Defence of the Czech Republic, the Ministry of National Defence of the Hellenic Republic, the Ministry of Defence of Hungary, the Ministry of Defence of the Italian Republic, the Ministry of Defence of Montenegro, the Ministry of Defence of the Republic of North Macedonia, the Ministry of National Defence of Romania, the Minister of Defence of the Kingdom of Spain, and the Ministry of National Defence of the Republic of Türkiye (hereinafter referred to as the "Participants")

Having regard to the North Atlantic Treaty signed in Washington on 4 April 1949;

Having regard to the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces signed in London on 19 June 1951, hereinafter referred to as "NATO-SOFA";

Having regard to the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States participating in the Partnership for Peace regarding the Status of their Force signed in Brussels on 19 June 1995, hereinafter referred to as "NATO-PfP SOFA";

Having regard to the NATO Agreement on the Communication of Technical Information for Defence Purposes signed in Brussels on 19 October 1970;

Desiring to contribute to and strengthen the North Atlantic Treaty Organization's (NATO) deterrence and defence posture;

Recognizing the Letter of Intent among the Ministry of Defence of the Republic of Croatia, the Ministry of Defence of the Czech Republic, the Ministry of National Defence of the Hellenic Republic, the Ministry of Defence of Hungary, the Ministry of Defence of Montenegro, the Ministry of Defence of the Republic of North Macedonia, the Minister of National Defence of the Portuguese Republic, the Ministry of National Defence of Romania, the Minister of Defence of the Kingdom of Spain, and the Ministry of National Defence of the Republic of Türkiye concerning a multinational cooperation on the establishment of NATO Flight Training Europe and its declared goals and objectives, entering into effect on 19 June 2020;

Recognizing the Amendment to the Letter of Intent among the Minister of Defence of the Kingdom of Belgium, the Ministry of Defence of the Republic of Croatia, the Ministry of Defence of the Czech Republic, the Ministry of National Defence of the Hellenic Republic, the Ministry of Defence of Hungary, the Ministry of Defence of Montenegro, the Ministry of Defence of the Republic of North Macedonia, the Minister of National Defence of the Portuguese Republic, the Ministry of National Defence of Romania, the Minister of Defence of the Kingdom of Spain, and the Ministry of National Defence of the Republic of Türkiye entering into effect on 19 February 2021;

Have reached the following understandings:

SECTION 1 DEFINITIONS AND ACRONYMS

1.1 DEFINITIONS

Accreditation

Formal attestation that a training facility and/or training programme conforms to the requirements of qualifying as a NFTE Training Campus or NFTE Training Module.

Air Crew

Personnel required for operating any kind of manned or remotely piloted flying assets.

Background Information

Information which is not generated in the performance of this MOU.

Classified Information

Information or material determined to require protection against unauthorized disclosure which has been so designated by security classification.

Contract

Any mutually binding legal relationship between one or more Contractors and one or more Participants under a national law that obligates a Contractor to furnish supplies or services and obligates one or more Participants to pay for them.

Contractor

Any natural or legal person, undertaking work under a Contract in the framework of this MOU.

Controlled Unclassified Information

Unclassified Information to which access or distribution limitations are applied in accordance with national laws or regulations. Whether the Information is provided or generated under this MOU, the Information will be marked to indicate its "in confidence" nature. It could include Information which has been declassified but remains controlled.

Defence Purposes

The use by or for the armed forces of the Participants in any part of the world and includes, but is not limited to study, doctrines, tactics, evaluation, assessment research, design, development, manufacture, improvement, modification, maintenance, repair and other post-design services, and product deployment. This does not include sales or transfer to non-participants.

Enduring NFTE Coordination Function

Construct for managing all practical aspects associated with the utilization of NFTE training services at NFTE Training Campuses.

Foreground Information

Information, which is generated in the performance of this MOU.

Implementing Arrangement

Agreements under this MOU concluded by all or subsets of Participants acting as the Operators of a NFTE Training Campus. The purpose is to govern the operation of a NFTE Training Campus and specify cooperation details amongst the Operators.

Operator

A Participant having ownership of or providing financial contributions or contributions in kind to a specific NFTE Training Campus.

Participant

Any signatory to the MOU.

Programme Information

Knowledge that can be communicated by any means and is provided to, generated in, or used in this MOU regardless of form or type, including, but not limited to, that of a scientific, technical, business, or financial nature, and also including photographs, reports, manuals, threat data, experimental data, test data, designs, specifications, processes, techniques, inventions, drawings, technical writings, sound recordings, pictorial representations, and other graphical presentations, whether in magnetic tape, computer memory, or any other form and whether or not subject to intellectual property rights, or other legal protection.

Technical Information

Recorded or documented Information of a scientific or technical nature whatever the format, documentary characteristics or other medium of presentation. The Information may include, but is not limited to, any of the following: experimental and test data, specifications, designs and design processes, inventions and discoveries whether patentable or not, technical descriptions and other works of a technical nature, semiconductor topography/mask works, technical and manufacturing data packages, know-how and trade secrets and Information relating to industrial techniques. It may be presented in the form of documents, pictorial reproductions, drawings and other graphic representations, disk and film recordings (magnetic, optical and laser), computer software both programmatic and data base, and computer memory printouts or data retained in computer memory, or any other form.

Third Party

Any person or entity other than a Participant or a Contractor to this MOU.

Training Campus

Designated facility, including all necessary functions for delivering one or more NFTE Training Modules.

Training Curriculum

Documents outlining and defining the major building blocks and their sequencing required for training Air Crews from initial screening to reaching full operational proficiency.

Training Catalogue

A repository containing all NFTE Training Curricula and associated NFTE Training Modules.

Training Module

A self-contained, standardized educational building block contributing to Air Crews reaching their full operational proficiency.

User

A Participant using NFTE Training Modules offered by a specific NFTE Training Campus.

1.2 ACRONYMS

MOU – Memorandum of Understanding

NSA – National Security Agency

SB – Steering Board

TOR – Terms of Reference

SECTION 2 OBJECTIVES AND SCOPE

- 2.1 The overall objective of this MOU is to establish a framework that addresses all aspects necessary to allow the Participants to effectively create, connect, and operate a network of individual NFTE Training Campuses for satisfying the full range of their Air Crew training requirements in support of operating any kind of manned or unmanned flying assets.
- 2.2 The scope of this framework under the MOU will address the following specific aspects:
- 2.2.1 Design and approval of harmonized NFTE Training Curricula and associated standardized NFTE Training Modules.
 - 2.2.2 Modalities for the Accreditation of NFTE Training Campuses and NFTE Training Modules.
 - 2.2.3 Establishment and administration of an Enduring NFTE Coordination Function, to be performed by the NATO Support and Procurement Agency, for managing the utilization of NFTE training services and matching Participants' Air Crew training requirements with training capacities offered at NFTE Training Campuses.

SECTION 3 ORGANISATION AND MANAGEMENT

- 3.1 This MOU will be executed and administered on behalf of the Participants through the NFTE Steering Board (SB). The SB will meet at least once a year.
- 3.2 The SB will be composed of one representative of each Participant. All decisions will be taken by consensus and recorded in writing. The NATO Support and

Procurement Agency will support the SB and will not have any decision-making rights.

- 3.3 Each representative on the SB may be assisted by national experts, who may participate in discussions at SB meetings.
- 3.4 The SB will establish its own internal rules, e.g. within Terms of Reference (TOR), and organize itself accordingly.
- 3.5 The SB will be led by a Chairperson. The appointment provisions will be outlined in the SB's TOR. The SB will assign authority to the Chairperson. The Chairperson will not have a vote on SB decisions.
- 3.6 The SB's responsibilities will include, without being limited to, the following:
 - a. To ensure effective implementation, efficient management and direction of the tasks necessary to meet the scope and objectives of this MOU;
 - b. To approve, and maintain a NFTE Training Catalogue consisting of harmonized NFTE Training Curricula and associated standardized NFTE Training Modules in line with sections 5 and 6;
 - c. To receive, review and – if applicable – approve Participants' requests for Accreditation of training facilities and their associated training programmes as NFTE Training Campus and NFTE Training Modules, respectively, in line with section 7;
 - d. To establish and administer an Enduring NFTE Coordination Function for managing the utilization of NFTE Training Modules across all NFTE Training Campuses in line with section 8;
 - e. To match available student seats in NFTE Training Campuses as offered by Operators with requests for utilization by Users;
 - f. To determine requirements for enhancing training capacities of NFTE by either expanding existing NFTE Training Campuses or adding new ones;
 - g. To coordinate the admission of new Participants to the NFTE MOU in line with section 18;
 - h. To approve the inclusion of Third Parties or Contractors during meetings;
 - i. To provide recommendations to the Participants for amendments to the MOU as necessary;
 - j. To conduct consultations among the Participants in line with section 17.4; and
 - k. To supervise and approve the sharing of Programme Information in line with sections 10 and 11.

SECTION 4 TRAINING CAMPUSES

- 4.1 Individual NFTE Training Campuses will be under exclusive control of the Participants serving as Operators of the respective NFTE Training Campuses.
- 4.2 Operators will conclude Implementing Arrangements to specify details for establishment, control, ownership, financial contributions, and contributions in kind, and operation of individual NFTE Training Campuses. Implementing Arrangements will not be required if there exists only a single Operator for an individual NFTE Training Campus.
- 4.3 NFTE training activities will be clearly distinguished from any exclusively national activities taking place at the NFTE Training Campus.¹
- 4.4 Upon Accreditation as a NFTE Training Campus, Operators will commit themselves to adhere to all requirements outlined in the NFTE Training Catalogue for each NFTE Training Modules being offered.
- 4.5 For each NFTE Training Campus, Operators will at least once a year provide through the Enduring NFTE Coordination Function an update to the SB, in which they will specify:
 - 4.5.1. The types of NFTE Training Modules and student seats available to potential Users for a future time horizon of no less than 5 years;
 - 4.5.2. The breakdown of student seats, services utilized, and associated charges by individual Users over the prior calendar year for accounting purposes. This breakdown is subject to confirmation by the individual Users;
 - 4.5.3. If applicable, share of ownership for student seats and services utilized by individual Users over the prior calendar year for accounting purposes;
 - 4.5.4. If applicable, interest and modalities for adding new Operators;
 - 4.5.5. Any other relevant information pertinent to the delivery of NFTE Training Modules.
- 4.6 The list of current NFTE campuses is in the Annex.

SECTION 5 TRAINING CURRICULA

- 5.1. NFTE Training Curricula outline and define the major building blocks and their sequencing required from initial screening of Air Crews to reaching full operational proficiency. As such, they provide a common definitional point of departure for designing and accrediting individual NFTE Training Modules.

¹ In line with the decision of the North Atlantic Council on the NATO Education, Training, Exercises, and Evaluation (ETEE) Policy (PO(2014)0579).

- 5.2. An approved NFTE Training Curricula constitutes a precondition for approving and accrediting a NFTE Training Module in support of training a specific category of Air Crew.
- 5.3. NFTE Training Curricula will be harmonized with existing national and multinational curricula and definitions to the maximum extent possible.
- 5.4. The ANNEX provides a preliminary NFTE Training Catalogue including NFTE Training Curricula, which will be further developed and amended by the SB in line with section 3.6.b.

SECTION 6 TRAINING MODULES

- 6.1 NFTE Training Modules constitute self-contained, standardized educational building blocks contributing to Air Crews reaching their full operational proficiency. They are derived from and consistent with the relevant NFTE Training Curricula.
- 6.2 NFTE Training Modules will consist of standardized syllabi as well as standardized entry and exit point qualification milestones for Air Crew students. This will ensure that individual NFTE Training Modules as well as non-NFTE training activities can be integrated as seamlessly as possible in support of the execution of NFTE Training Curricula.
- 6.3 NFTE Training Modules will be harmonized with existing national and multinational syllabi and definitions to the maximum extent possible.
- 6.4 The ANNEX provides a preliminary NFTE Training Catalogue including NFTE Training Modules, which will be further developed and amended by the SB in line with section 3.6.b.

SECTION 7 ACCREDITATION

- 7.1 Accreditation as a NFTE Training Campus is contingent upon the condition that the given training facility offers at least one SB approved NFTE Training Module in line with section 3.6.b.
- 7.2 Accreditation as a NFTE Training Module is contingent upon the condition that a training programme adheres to all requirements of the relevant NFTE Training Module, as outlined in the NFTE Training Catalogue.
- 7.3 The SB will determine a process through which Accreditation requests will be examined and evaluated, in line with section 3.6.c.

SECTION 8 ENDURING NFTE COORDINATION FUNCTION

- 8.1 The utilization of NFTE Training Modules, across all NFTE Training Campuses, including, when desired, accounting, billing and payment processing of associated payments, is managed by the Enduring NFTE Coordination Function on behalf of the SB and in line with paragraphs 3.6.b and 3.6.e.
- 8.2 The Participants designate the NATO Support and Procurement Agency with the provision of the Enduring NFTE Coordination Function. For this purpose, the Participants intend to create a NATO Support and Procurement Organization Support Partnership.²
- 8.3 The Enduring NFTE Coordination Function will manage, develop, and update the NFTE Training Catalogue on behalf of the SB in line with paragraph 3.6.b. It will ensure that all Participants are aware of the full range of NFTE Training Modules offered across all NFTE Training Campuses.
- 8.4 The Enduring NFTE Coordination Function will provide Operators and Users of NFTE Training Campuses an individual annual account statement, billing and processing of payments for services received and provided corresponding to the information provided in line with section 4.5.2 and 4.5.3.
- 8.5 Participants can at their own cost request an audit of their account statement by the International Board of Auditors for NATO (IBAN) or another external certified auditor approved by the SB.

SECTION 9. FINANCIAL ARRANGEMENTS

- 9.1 This MOU itself does not include any financial or contractual commitments.
- 9.2 Any financial contributions in support of the establishment and operation of individual NFTE Training Campuses will be detailed amongst the Operators in corresponding Implementing Arrangements.

SECTION 10. DISCLOSURE AND USE OF INFORMATION

- 10.1 The Participants recognize that successful collaboration depends on full and prompt exchange of information among each other necessary for carrying out the activities under this MOU, unless there are legal or policy restrictions that prevent or limit the release of information. The Participants intend to acquire sufficient information and rights to use such information for the implementation of this MOU.

² A NATO Support and Procurement Organization (NSPO) Support Partnership (SP) is the mechanism to enable NATO nations to organize in common the support and services of activities within the scope of the NSPO's mission and guidance provided by the North Atlantic Council. A SP should therefore be established amongst Participants to provide the Enduring NFTE Coordination Function. This and other listed functions can therefore be performed by the SP on behalf of the SB and should be detailed in a SP Agreement to be agreed by Participants.

10.2 All proprietary information which is properly identified will be appropriately marked and handled as specified in the "NATO Agreement on the Communication of Technical Information for Defence Purposes", signed in Brussels on 19 October 1970, and the "Implementing Procedures for the NATO Agreement on the Communication of Technical Information for Defence Purposes" approved by the North Atlantic Council on 1 January 1971 and other existing relevant multilateral or bilateral arrangements.

10.3 Background Information

10.3.1 Disclosure: The Participants among them will disclose to each other any relevant Background Information with as much advance notice as possible, provided:

- i. such Background Information relates to the objectives in section 2 of this MOU,
- ii. such Background Information may be made available to the other Participants without infringing Third Party rights or incurring liability to holders of intellectual property rights. If this is not possible, the Participant holding such Background Information will inform the other Participants of any limitation applicable, and if
- iii. such disclosure is consistent with policies and laws of the disclosing Participant.

10.3.2 Use: Background Information disclosed by the Participants may be used by the Participants for the purpose of executing the cooperation under this MOU. Background Information necessary for the effective use of Foreground Information may be used without charge by the Participants who have generated the Foreground Information for NATO and/or national Defence Purposes. The disclosing Participant will retain title with respect to its Background Information.

10.4 Foreground Information

10.4.1 Disclosure and use: Foreground Information generated by a Participant under the cooperation under this MOU will be made available to the relevant Participants for the implementation of the MOU. Title to Foreground Information will vest in the Participant who generated it. Foreground Information may be used by the Participants who have generated this Information only for NATO and/or national Defence Purposes. Foreground Information will not be disclosed to other Participants and Third Parties without the prior unanimous consent of all the Participants who have generated the relevant Foreground Information.

10.5 Contractor Foreground Information

10.5.1 In the event that contracting is necessary in the Implementing Arrangements under this MOU, the provision of Contracts will include and, to the maximum extent possible, require the Contractors to insert into sub-Contracts, necessary provisions to ensure:

- i. assignment or license of all intellectual property rights in the Contractor Foreground Information to the Participants participating in that Contract, and
- ii. a perpetual license to use any Contractor Background Information for the purpose of using the Contractor Foreground Information.

10.5.2 Disclosure and use: Contractor Foreground Information regarding a specific NFTE Training Campus will be made available to the Operators of this NFTE Training Campus. Contractor Foreground Information may be used by the Operators of a specific NFTE Training Campus only for Defence Purposes.

10.6 Third Party intellectual property: In the event that the use of Third Party intellectual property is required for the purpose of the execution of cooperation under this MOU, the Participants will endeavor to obtain all user rights, as appropriate.

10.7 Participants may decide to exchange information under this MOU with defence organizations and entities with the intent to leverage synergies and avoid duplications.

SECTION 11 SECURITY AND ACCESS TO ESTABLISHMENTS

11.1 All Classified Information exchanged or generated in connection with this MOU will be used, transmitted, stored, handled and safeguarded in accordance with the Agreement Between the Parties to the North Atlantic Treaty for the Security of information, signed in Brussels on 6 March 1977, and Participant's national security laws and regulations, to the extent that they provide a degree of protection no less stringent than provided for NATO Classified Information as detailed in the document "Security Within the North Atlantic Treaty Organisation" C-M (2002) 49 Security dated 17 June 2002, including all supplements and amendments thereto as applicable.

11.2 All Classified Information will be transferred only through government-to-government channels or through channels approved by the National Security Authorities (NSAs) of the Participants. Such information will bear the level of classification and denote the country of origin.

11.3 Each Participant will take all lawful steps available to ensure that information provided or generated pursuant to this MOU is protected from further disclosure except as provided by section 11.7., unless the other Participants consent to such disclosure. Accordingly, each Participant will ensure that:

- 11.3.1 The recipients will not release the Classified Information to any government, national organisation or other entity of a Third Party without the prior written consent of the originating Participant, in accordance with the procedures set forth in section 10.
- 11.3.2 The recipients will not use the Classified Information for other than the purposes provided for in this MOU and its.
- 11.3.3 The recipients will comply with any distribution and access restrictions on information that is provided under this MOU and its.
- 11.4 The Participants will investigate all cases in which it is known or where there are grounds for suspecting that Classified Information provided or generated pursuant to this MOU has been lost or disclosed to unauthorised persons. Each Participant also will promptly and fully inform the other Participants of the details of such occurrences, of the final results of the investigation and of the corrective action taken to preclude recurrences.
- 11.5 Contractors, prospective Contractors or sub-Contractors which are determined by the NSA's to be under financial, administrative, policy or management control of nationals or entities of a Third Party may participate in a Contract or sub-Contract requiring access to Classified Information provided or generated pursuant to this MOU only when enforceable measures are in effect to ensure that nationals or entities of a Third Party shall not have access to Classified Information. If enforceable measures are not in effect to preclude access by nationals or other entities of a Third Party, the other Participants will be consulted for approval prior to permitting such access.
- 11.6 For any facility wherein Classified Information is to be used, the responsible Participant or Contractor will approve the appointment of a person or persons of sufficient authority to exercise effectively the responsibilities for safeguarding at such facility the information pertaining to the MOU. These officials will be responsible for limiting access to Classified Information involved in this MOU to those persons who have been properly approved for access and have a need-to-know.
- 11.7 Each Participant will ensure that access to Classified Information is limited to those persons who possess requisite security clearances and have a specific need for access to the Classified Information in order to participate in an Implementation Activity.
- 11.8 Information or material provided or generated pursuant to this MOU may be classified as high as NATO SECRET. The existence of this MOU is NATO UNCLASSIFIED, and its contents are NATO UNCLASSIFIED. The classification of a specific Implementing Arrangement and its content will be stated in each Implementing Arrangement separately.

11.9 Controlled Unclassified Information

- 11.9.1 Except as otherwise provided in this MOU or as authorised in writing by the originating Participant, Controlled Unclassified Information provided or generated pursuant to this MOU will be controlled as follows:
 - 11.9.1.1 Such information will be used only for the implementation of this MOU.
 - 11.9.1.2 Access to such information will be limited to personnel whose access is necessary for the permitted use and will be subject to the provisions of section 10.
 - 11.9.1.3 Each Participant will take all lawful steps which may include national classification, available to it to keep such information free from further disclosure (including requests under any legislative provisions), except as provided for in sub-paragraph 11.9.1.2. above, unless the originating Participant consents to such disclosure. In the event of unauthorised disclosure, or if it becomes probable that the information may have to be further disclosed under any legislative provision, immediate notification will be given to the originating Participant.
- 11.9.2 To assist in providing the appropriate controls, the originating Participant will ensure that its information is appropriately marked to indicate its "in-confidence" nature. The Participants will establish the markings to be placed on the information.
- 11.9.3 Controlled Unclassified Information provided or generated pursuant to this MOU will be handled in a manner that ensures control as provided for in sub-paragraph 11.9.1 above.
- 11.9.4 Prior to authorising the release of Controlled Unclassified Information to Contractors, the Participants will ensure that the Contractors are legally bound to control such information in accordance with the provision in this section.
- 11.10 Each Participant will permit visits to its governmental establishments, agencies, laboratories and contractor facilities by employees of the other Participants or by employees of the other Participants' Contractor(s), provided that the visit is authorised by all Participants that are involved in the visit and the employees have appropriate security clearances and a need to know.
 - 11.10.1 Each Participant submits its visit requests in accordance with existing procedures.
 - 11.10.2 All visitors have to abide by existing security and safety regulations. Trade secrets and other Technical Information which are communicated to visitors will be treated as if they had been made available to the Participant sponsoring the visitors.

SECTION 12 SALES AND TRANSFERS TO THIRD PARTIES

- 12.1 The Participants will not sell, transfer title to, disclose, or transfer possession of Foreground Information or any equipment embodying such information or jointly acquired program equipment to any Third Party without the prior written consent of the other Participants. Furthermore, no Participant will permit any such sale, disclosure, or transfer, including by the owner of the item, without the prior written consent of the other Participants. Such consent will not be given unless the required authority(s) of the intended recipient(s) agree in writing that they will:
- 12.1.1 Not re-transfer, or permit the further re-transfer of, such items or information provided;
 - 12.1.2 Use, or permit the use of, such items or information provided only for the purposes specified by the Participants.
- 12.2 A Participant will not sell, transfer title to, disclose, or transfer possession of equipment or Background Information provided by another Participant to any Third Party without the prior written consent of the Participant which provided such equipment or information. The providing Participant will be solely responsible for authorising or obtaining authorisation for such transfers and, as applicable, specifying the method and conditions for implementing such transfers.
- 12.3 Any consent required under this section regarding the sale, disclosure or transfer of any Programme Information or equipment will not be withheld except for reasons of foreign policy, national security or national laws. No Participant will refuse such approval of a sale or transfer to any other country when that Participant would be prepared to approve a national sale, disclosure or transfer of the same Programme Information or equipment to that country.

SECTION 13 CLAIMS AND LIABILITY

- 13.1 For liability arising out of or in connection with activities undertaken in the performance of official duty under this MOU, the following provisions will apply:
- 13.1.1 Claims will be handled in accordance with the provisions of the NATO SOFA or the NATO-PfP SOFA, when applicable. Claims not covered by the NATO SOFA nor the NATO-PfP SOFA will be handled by the Participants involved on a case-by-case basis, in accordance with other applicable agreements and/or national and international laws and regulations.
 - 13.1.2 The Participants will not indemnify Contractors against Third Party liability claims. However, in exceptional circumstances (e.g. certain nuclear or unduly hazardous activity where the cost of insurance is excessively high)

the Participants may consider whether to indemnify Contractors against Third Party liability claims.

- 13.1.3 Claims arising under any Contract awarded under this MOU will be resolved in accordance with the provisions of the Contract.

SECTION 14 TAXES, CUSTOMS DUTIES AND SIMILAR CHARGES

- 14.1 Insofar as existing laws and regulations of the Participants permit, the Participants will endeavour to ensure that readily identifiable taxes, customs duties and similar charges or quantitative/qualitative restrictions on imports and exports will not be imposed in connection with this MOU.
- 14.2 The Participants concerned will endeavour to ensure that such taxes, customs duties and similar charges, from which relief is available as aforesaid, do not enter into the price of information, services or materials produced under this MOU. The Participants will administer such taxes, customs duties and similar charges in the manner most favourable to the satisfactory execution of the arrangements described in this MOU.

SECTION 15 LANGUAGE

- 15.1 The official language, both written and oral, to be used in the execution of the NFTE MOU will be English.

SECTION 16 QUALITY ASSURANCE

16.1 Contracted activities

- 16.1.1 Each Participant will conduct quality assurance activities in accordance with STANAG 4107 (Mutual Acceptance of Government Quality Assurance and Usage of the Allied Quality Assurance Publications). Each Participant will provide these services free of charge as a contribution to the co-operation under this MOU.

16.2 Government activities

- 16.2.1 Work performed by one of the Participants under an Implementing Arrangement will be subject to national procedures, including repair standards and quality control. The work for other Participants will be performed under the same conditions that apply for national systems.

SECTION 17 GENERAL LEGAL PROVISIONS

- 17.1 This MOU is not intended to create any rights or obligations under international law. Fulfilling the provisions of this MOU is subject to national laws and regulations. Nothing in this MOU is intended to conflict with international or national law of the

Participants. In case such a conflict occurs, international and national law will prevail. The Participants will notify each other in the event of such a conflict.

- 17.2 If a Participant becomes unable to fulfil the provisions of this MOU, it will promptly notify the other Participants. The Participants will immediately consult with a view of continuation on an adjusted basis.
- 17.3 The provisions of this MOU will apply to each Implementing Arrangement under this MOU. In the event of a conflict between the provisions of this MOU and an Implementing Arrangement, the MOU will prevail.
- 17.4 Any disputes among the Participants regarding the interpretation or application of this MOU will be resolved only by consultation among the Participants and will not be referred to any national or international tribunal or other Third Party for settlement.

SECTION 18 ADMISSIONS OF NEW PARTICIPANTS

- 18.1 This MOU is open for participation to NATO Allies and partner nations.
- 18.2 A new Participant may join with Note of Joining signed by the existing Participants and the new Participant.

SECTION 19 FINAL PROVISIONS

- 19.1 This MOU will enter into effect for each Participant upon the date of its last signature, but not before the signature of at least two Participants. For those Participants whose internal legislation requires subsequent approval of their signature or whose signature is subject to ratification, this MOU will come into effect on the date of the notification in writing of the completion of the necessary internal procedures to the MOU depository. The MOU depository will inform all Participants about this notification.
- 19.2 This MOU may be amended only by written amendment signed by all the Participants. Such amendments will enter into effect in accordance with section 19.1. The sole exception is the preliminary NFTE Training Catalogue as depicted in the ANNEX, which can be altered by the SB in line with section 3.2, 3.4, and 3.6.b.
- 19.3 The Participants may terminate this MOU at any time by unanimous written consent. In such event, each Participant will bear its own proportion of the costs or benefits of termination, as determined by the SB.
- 19.4 In the event that a Participant wishes to withdraw from this MOU the following procedure will apply:
 - a. After giving formal notice of withdrawal, detailed consultations will take place between the Participants on the consequences of withdrawal and possibility of avoiding it. A maximum period of 180 days should be provided for consultation.

- b. If a Participant still wishes to withdraw, that Participant will give notice in writing to the other Participants.
 - c. The effective date of withdrawal will be one year after the submission of the formal notice. Up to that date, the withdrawing Participant will meet in full all its commitments.
 - d. The withdrawing Participant will benefit from all of its benefits and rights under this MOU, up to the effective date of withdrawal.
 - e. The withdrawing Participant will be liable for all direct costs as a result of the withdrawal, including any outstanding charges for services utilized at NFTE Training Campuses, the costs of any Contract termination or modification caused by the withdrawal. The Participants will endeavour to keep all direct costs of a withdrawal as low as possible.
 - f. All Programme Information and rights therein received under the provisions of this MOU prior to the withdrawal will be retained by the Participants subject to the condition stated in this MOU.
 - g. Withdrawal by the Participant who is the primary Operator for a NFTE Training Campus to be defined in an Implementing Arrangement, can only be based on case by case negotiations. The continuation of training services for the non-withdrawing Participant(s) should be secured before the effective date of withdrawal.
 - h. The respective rights and commitments of the Participants regarding section 10, section 11, section 12, and section 16 will continue notwithstanding termination, withdrawal or expiration of this MOU.
- 19.5 This MOU will remain in effect unless terminated by the Participants' unanimous written consent. Participants may terminate their participation earlier in accordance with this section.
- 19.6 This MOU consists of the Introduction, 19 sections and 1 ANNEX.
- 19.7 This MOU is signed in one (1) original in English language. The original of this MOU will be kept with the NATO Office of Legal Affairs, which will transmit certified copies to each of the Participants.

This is to certify that the present document
(consisting of 35 pages) is a true copy of the original.

John Swords

John Swords
Legal Adviser and Director, Office of Legal Affairs

ANTIC